

ΚΠΤ, Ινστιτούτο Κλασικών, Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών

Shota Rustaveli National Science Foundation

**Η Αντιπαραβολική Ανάλυση
του ονοματικού συστήματος
της γεωργιανής και της ελληνικής γλώσσας**

Σβετλάνα Μπερικασβίλι

9.12.2010

Δομή του μαθήματος

Θεωρητική προσέγγιση

Διαφορές στη δομή

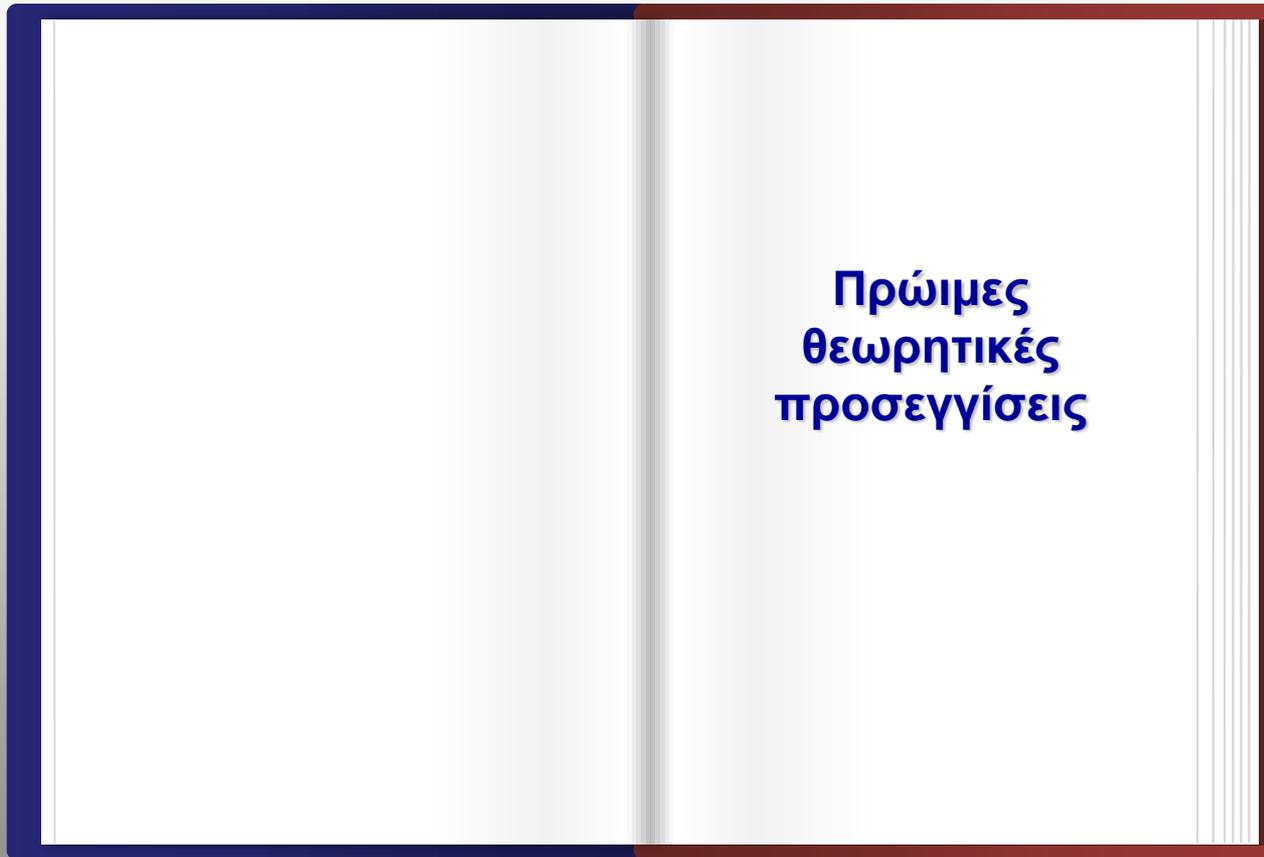
Πρακτικές ασκήσεις

Θεωρητικές θέσεις της Αντιπαραβολικής Ανάλυσης

Θεωρητικές θέσεις της Αντιπαραβολικής Ανάλυσης

Πρώιμες
θεωρητικές
προσεγγίσεις

Θεωρητικές θέσεις της Αντιπαραβολικής Ανάλυσης

θετική παρεμβολή

- καλός άνθρωπος - კარგი ადამიანი
- αυτός ο πίνακας, αυτός μιλάει
- ის ღოგა, ის ლაპარაკობს
- πληθυντικός ευγένειας κτλ.

αρνητική παρεμβολή

- Όταν μένω στο σπίτι βλέπω την τηλεόραση
- Είναι μου σπίτι
- Στον Μάρτιο θα πάω στην Ελλάδα κτλ.

Θεωρητικές θέσεις της Αντιπαραβολικής Ανάλυσης

- 1) Γλωσσική παρεμβολή
/Language Transfer/
- 2) Υπεργενίκευση
/Over-generalization/
- 3) Παρεμβολή λόγω
διδασκαλίας
/Transfer of training/
- 4) Μαθησιακές στρατηγικές
/Strategies of Learning/
- 5) Επικοινωνιακές
στρατηγικές
/Communication strategies/

Θεωρητικές θέσεις της Αντιπαραβολικής Ανάλυσης

1) Περιγραφή
/description/

2) Παράθεση
/juxtaposition/

3) Σύγκριση
/comparison/

Θεωρητικές θέσεις της Αντιπαραβολικής Ανάλυσης

1) Συγκρίσεις των
ισοδύναμων συστημάτων
/π.χ. αντωνυμίες, άρθρα,
ρήματα κτλ./

2) Συγκρίσεις των
ισοδύναμων δομών
/π.χ. ονοματικές
φράσεις, αρνητικές
προτάσεις κτλ./

3) Συγκρίσεις των
ισοδύναμων κανόνων
/π.χ. τοποθέτηση του
επιθετικού προσδιορισμού
κτλ. /

- Ουσιαστικά

- Επίθετα

- Αριθμητικά

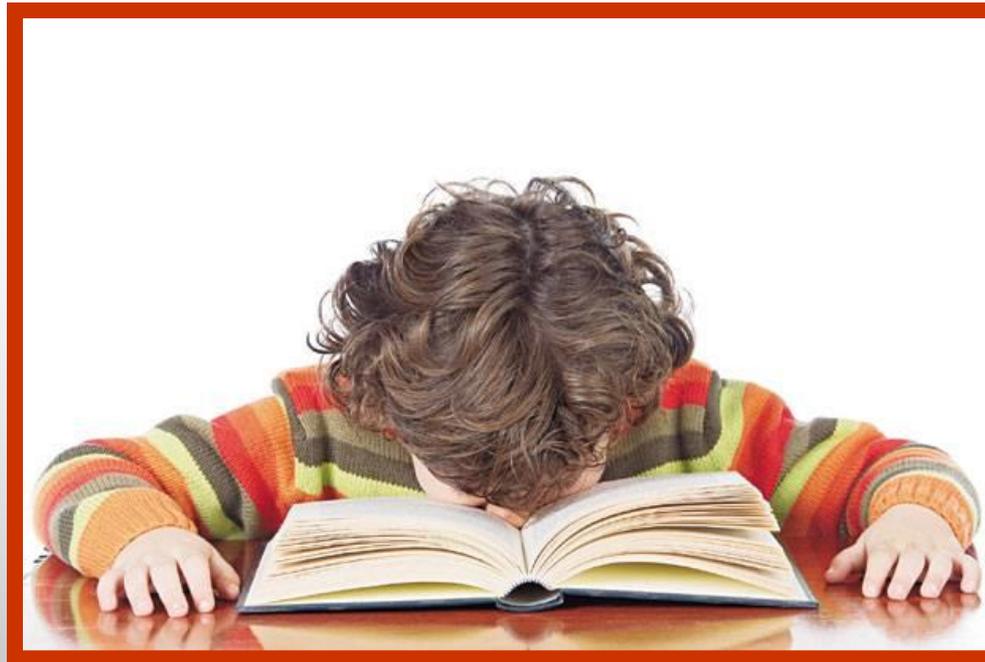
- Αντωνυμίες

Καθολικά των διάφορων γλωσσών

L_1 η τοποθέτηση
Preposition
της πρόθεσης
 L_2 Postposition
πριν ή μετά
από τη λέξη
που
προσδιορίζει

η γραμμική
 L_1 (VSO \rightarrow SVO)
διατάξη του
 L_2 (SOV)
Υποκειμένου (S),
Ρήματος (V) και
Αντικείμενου (O)

η τοποθέτηση
 L_1 = AttM + N
του επιθετικού
 L_2 = AttM + N
προσδιορισμού
πριν ή μετά
από το
ουσιαστικό που
προσδιορίζει

το παιδί μου διαβάζει Καζαντζάκη

πουθενά έμφαση: SVO

διαβάζει το παιδί μου Καζαντζάκη

πουθενά έμφαση: VSO

Καζαντζάκη διαβάζει το παιδί μου

έμφαση στο υποκείμενο: OVS

έμφαση στο αντικείμενο: OVS

διαβάζει Καζαντζάκη το παιδί μου

έμφαση στο ρήμα: VOS

Τρία σημαντικά σημεία της γεωργιανής σύνταξης

1. η τοποθέτηση της πρόθεσης μετά από τη λέξη που προσδιορίζει (Postposition)
2. η εργαστική σύνταξη (ergative construction) στην πρόταση
3. η περιπλοκότητα του ρήματος, το ρήμα της γεωργιανής γλώσσας απαιτεί εντελώς διαφορετικό συντακτικό μοντέλο

Η εργαστική σύνταξη

	σύστημα με ονομαστική σύνταξη	σύστημα με εργαστική σύνταξη		
	Αόριστος, Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	
ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ	ονομαστική	εργαστική	ονομαστική	δοτική
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	αιτιατική	ονομαστική	δοτική	ονομαστική

Ο Νίκος γράφει το γράμμα
(Ον. + Αιτ.)

Ο Νίκος έγραψε το γράμμα
(Ον. + Αιτ.)

ნიკოსი წერს წერილს
(Ον. + Δοτ.)

ნიკოსმა დაწერა წერილი
(Εργ. + Ον.)

Ο άντρας αγαπάει τη
γυναίκα (Ον. + Αιτ.)

Ο άντρας αγάπησε τη
γυναίκα (Ον. + Αιτ.)

კაცს უყვარს ქალი
(Δοτ. + Ον.)

კაცმა შეიყვარა ქალი
(Εργ. + Ον.)

Σημασιολογική διάκριση των ονομάτων σε ομάδες

Γραμματικές κατηγορίες των ονομάτων

Μερικά ζητήματα της κλίσης

1

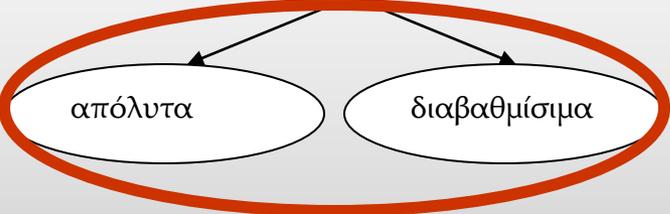
Σημασιολογική διάκριση των ονομάτων σε ομάδες

Ουσιαστικά

Επίθετα

Αντωνυμίες

Ουσιαστικά

<u>Γεωργιανή</u>	<u>Ελληνική</u>
έμψυχα και άψυχα	Έμψυχα και άψυχα
ανθρώπου και μη ανθρώπου	-----
συγκεκριμένα και αφηρημένα	συγκεκριμένα και αφηρημένα
κύρια και κοινά ↙ α) τα γεωγραφικά ονόματα, οι τοπωνυμίες β) τα βαφτιστικά και τα οικογενειακά ονόματα γ) τα ονόματα που δίνονται σε ζώα δ) τα ονόματα των έργων της λογοτεχνίας και της τέχνης ε) τα ονόματα που δίνονται σε πράγματα (πλοία, αεροπλάνα κτλ.) στ) τα ονόματα των μηνών, των ημερών της εβδομάδας	κύρια και κοινά ↙ α) τα γεωγραφικά ονόματα, οι τοπωνυμίες β) τα βαφτιστικά και τα οικογενειακά ονόματα γ) τα ονόματα που δίνονται σε ζώα δ) τα ονόματα των έργων της λογοτεχνίας και της τέχνης ε) τα ονόματα που δίνονται σε πράγματα (πλοία, αεροπλάνα κτλ.) στ) τα ονόματα των μηνών, των ημερών της εβδομάδας και των γιορτών ζ) τα εθνικά ονόματα
ονόματα που δηλώνουν ύλη και περιληπτικά	ονόματα που δηλώνουν ύλη και περιληπτικά

Επίθετα και αριθμητικά

Γεωργιανή	Ελληνική	Γεωργιανή
Επίθετα	Επίθετα	
ποιοτικά	περιγραφικά ή ποιοτικά	
αναφορικά	ταξινομικά	
	χρώματος	
	ύλης	
	ποσού	
	Αριθμητικά επίθετα	Αριθμητικά
	απόλυτα	απόλυτα
	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 10px auto;">μορφή</div> <p>α) απλά β) σύνθετα</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 150px; margin: 10px auto;">περιεχόμενο</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 150px; margin: 10px auto;">μορφή</div> </div> <p>α) δηλώνουν οριστικό αριθμό β) δηλώνουν αόριστο αριθμό</p> <p>α) απλά β) σύνθετα</p>
	τακτικά	τακτικά
	κλασματικά	κλασματικά
	πολλαπλασιαστικά	
	αναλογικά	
	προιληπτικά	

Αντωνυμίες

Γεωργιανή	Ελληνική
<p>προσωπικές: მე, შენ, ეს, ეგ, ის (იგი); ჩვენ, თქვენ, ესენი, ეგენი, ისინი</p> <p>(იგი) თავი (უკუქცევითი)</p>	<p>προσωπικές: εγώ, εσύ, αυτός, αυτή, αυτό, τος, τη, το, εμείς, εσείς, αυτοί, αυτές, αυτά, τοι, τες, τα</p>
<p>αυτοπαθείς: -----</p>	<p>αυτοπαθείς: του εαυτού μου, του εαυτού σου, του εαυτού του, του εαυτού της, του εαυτού μας</p> <p>δὲ των εαυτών μας, του εαυτού σας δὲ των εαυτών σας, του εαυτού τους (των) δὲ των εαυτών τους. τον εαυτό μου, τον εαυτό σου, του εαυτό του, τον εαυτό της, τον εαυτό μας δὲ τους εαυτούς μας, τον εαυτό σας δὲ τους εαυτούς σας, τον εαυτού τους (των) δὲ τους εαυτούς τους (των)</p>
<p>δεικτικές: ეს, ეგ, ის (იგი); ასეთი (აგეთი), ეგეთი (მაგეთი), ისეთი; ამნაირი, მაგნაირი, იმნაირი; ამისთანა, მაგისთანა, იმისთანა; ამდენი, მაგდენი, იმდენი</p>	<p>δεικτικές: αυτός, αυτή, αυτό, τούτος, τούτη, τούτο, εκείνος, εκείνη, εκείνο, τέτοιος, τέτοια, τέτοιο, τόσο, τόση, τόσο.</p>
<p>ερωτηματικές: ვინ? რა? რომელი? როგორი? რარიგი? რანაირი? როდინდელი? სადაური? რამდენი? რაერთი? რადარა?</p>	<p>ερωτηματικές: τι; ποιος; ποια; ποιο; πόσος; πόση; πόσο; ποιανού; πίνος</p>
<p>κτητικές: ჩემი, შენი, მისი (იმისი); ჩვენი, თქვენი, მათი (იმათი); თავისი (თვისი)</p>	<p>κτητικές: μου, σου, του, της, του, μας, σας, τους, δικός μου, δική μου, δικό μου, δικός μας, δική μας, δικό μας, δικός σου, δική σου, δικό σου, δικός σας, δική σας, δικό σας, δικός του, δική του, δικό του, δικός της, δική της, δικό της.</p>
<p>ερωτηματο-κτητικές: ვისა? რისა? (რისი?)</p>	<p>ερωτηματο-κτητικές: -----</p>

Αντωνυμίες

Γεωργιανή	Ελληνική
<p>αναφορικές: ვინც (ვინცა), რაც (რაცა), რომელიც, როგორიც, რანაირიც, როდინდელიც, რამდენიც, ვისიც, რისაც (რისიც), სადაურიც.</p>	<p>αναφορικές: που, ο οποίος, η οποία, το οποίο, όποιος, όποια, όποιο, ό,τι, όσος, όση, όσο, οποιοσδήποτε, οποιαδήποτε, οποιοδήποτε, οσοσδήποτε, οσηδήποτε, οσοδήποτε, οτιδήποτε</p>
<p>αλληλοπαθείς: ერთ მანეთი (ერთმანერთი), ერთურთი, ერთიმეორე</p>	<p>αλληλοπαθείς: -----</p>
<p>οριστικές : თვით (თვითონ, თითონ, თვითან), თავად, თვითეული, ყოველი, ყველა, სხვა, მავანი.</p>	<p>οριστικές: ο ίδιος, η ίδια, το ίδιο, μόνος, -η, -ο μου, μόνος -η, -ο σου, μόνος -η, -ο του, μόνος -η, -ο της, μόνος -η, -ο του, μόντοι, -ες, -α μας, μόντοι, -ες, -α σας, μόντοι, -ες, -α τους</p>
<p>αόριστες: ერთი, ზოგი (ზოგიერთი), კაცი; ვინმე, რამე, რომელიმე, როგორიმე; ვიღაც, რაღაც, რომელიღაც, როგორიღაც.</p>	<p>αόριστες: ένας, μια, ένα, κανένας (κανείς), καμιά (καμιά), κανένα, κάποιος, κάποια, κάποιο, μερικοί, μερικές, μερικά, κάτι, κατιτί, τίποτε (τίποτα), κάμποσος, κάμποση, κάμποσο, κάθε, καθένας, καθεμιά (καθεμιά), καθένα, καθετί, (ο, η, το) δείνα, (ο, η, το) τάδε, άλλος, άλλη, άλλο</p>
<p>αρνητικές: არავინ, ვერავინ (ვერვინ), ნუვინ (ნურავინ), არაფერი, ვერაფერი, არა, ვერა, ნურა, ნურაფერი</p>	<p>αρνητικές: -----</p>

2

Γραμματικές κατηγορίες των ονομάτων

Γραμματική κατηγορία του γένους

Γραμματική κατηγορία του αριθμού

Γραμματική κατηγορία της πτώσης

Δήλωση του φυσικού γένους

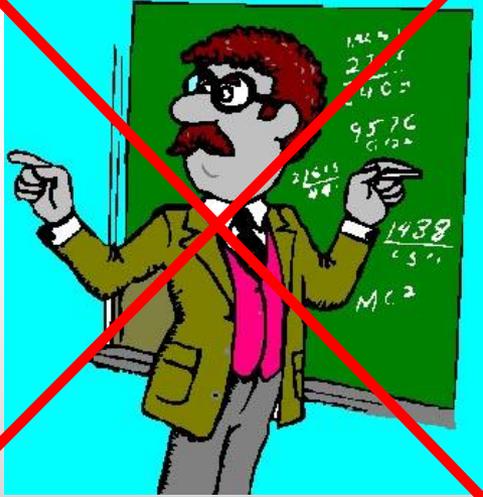
Γεωργιανή γλώσσα

- η διάκριση του φύλου με λεξικολογικά μέσα

π.χ. ღოჯოს - ძაძოს, ქაღალდი - კახი, ღოს - ძაძოს κτλ.

Ελληνική γλώσσα

- η διάκριση του φύλου με λεξικολογικά μέσα
π.χ. άντρας – γυναίκα, γιος – κόρη κτλ.
- η δήλωση του φύλου με παραγωγή
π.χ. ήρωας – ηρωίδα, ποιητής – ποιήτρια κτλ.
- η δήλωση του φύλου με το άρθρο
π.χ. ο γραμματέας – η γραμματέας κτλ.
- η δήλωση με προσδιορισμούς
π.χ. οι άνδρες φιλόλογοι, οι γυναίκες χημικοί κτλ.

Γραμματική κατηγορία του γένους

1. Στη νέα ελληνική γλώσσα τα ονόματα διαθέτουν τα εξής παρεπόμενα: γένος, αριθμός και πτώση. Στη γεωργιανή γλώσσα δεν υπάρχει κατηγορία του γραμματικού γένους.

2. Στην ελληνική, όπως στην ινδοευρωπαϊκή γλώσσα η κατηγορία του γένους εμφανίστηκε με βάση της διαίρεσης των ονομάτων σε *έμψυχα* και *άψυχα* όντα.

3. Στη γεωργιανή γλώσσα η κατανομή των ονομάτων πρέπει να γινόταν σε τάξεις-κατηγορίες, όπως είναι και σήμερα στις άλλες καυκασιανές γλώσσες.

4. Η έννοια των τάξεων-κατηγοριών διευκολύνει στους Γεωργιανούς σπουδαστές την κατανόηση της κατηγορίας του γραμματικού γένους της ελληνικής.

Γραμματική κατηγορία του αριθμού

1. Στη γεωργιανή γλώσσα έχουμε δύο αριθμούς: τον ενικό και τον πληθυντικό, όπως και στην ελληνική.

2. Στα αρχαία ελληνικά είχαμε και το δυϊκό αριθμό, η ύπαρξη του οποίου επίσης είναι αισθητή και στη γεωργιανή γλώσσα.

3. Ο σχηματισμός του πληθυντικού αριθμού βασίζεται σε δύο αρχές στη γεωργιανή γλώσσα: σε συγκολλητική και σε κλιτική. Στην ελληνική γλώσσα βασίζεται σε κλιτική αρχή.

Γραμματική κατηγορία της πτώσης

<u>Γεωργιανή γλώσσα</u>	<u>Ελληνική γλώσσα</u>
1. Συγκολλητική γλώσσα	1. Κλιτική γλώσσα
2. Η κλίση - εύκολη	2. Η κλίση - δύσκολη
3. Εργαστική σύνταξη	3. Ονομαστική σύνταξη
4. Ιδιαιτερότητα – η έλλειψη της αιτιατικής πτώσης και η ύπαρξη της εργαστικής	4. Ιδιαιτερότητα – η τάση της μείωσης των πτώσεων, τάση της ενοποίησης.
5. Πτώσεις με προθέσεις, μετά από τη λέξη που προσδιορίζουν	5. Πτώσεις με προθέσεις πριν από τη λέξη που προσδιορίζουν
6. Διάφορες απόψεις για τη σειρά και τις ονομασίες των πτώσεων	6. Δεν παρατηρείται αυτό το φαινόμενο

Γραμματική κατηγορία της πτώσης

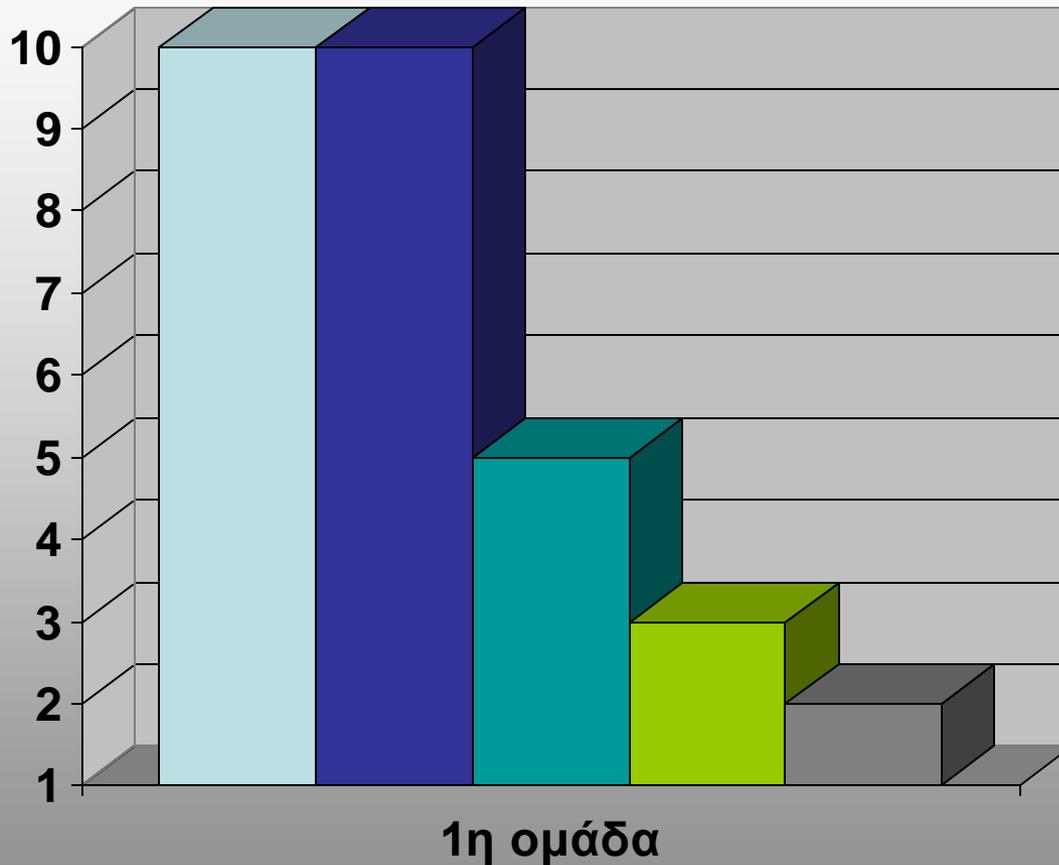
<u>Το σύστημα των πτώσεων στη σύγχρονη γεωργιανή γλώσσα</u>	<u>Το σύστημα των πτώσεων στη νέα ελληνική γλώσσα</u>
Ονομαστική	Ονομαστική
Εργαστική	Γενική
Δοτική	Αιτιατική
Γενική	Κλητική
Οργανική	
Ποιοτική	
Κλητική	

<u>Το σύστημα των πτώσεων στην παλαιά γεωργιανή γλώσσα</u>	<u>Το σύστημα των πτώσεων στην αρχαία ελληνική γλώσσα</u>
Απόλυτη	Ονομαστική
Ονομαστική	Γενική
Εργαστική	Δοτική
Δοτική	Αιτιατική
Γενική	Κλητική
Κατεύθυνσης	
Οργανική	
Ποιοτική	
Κλητική	

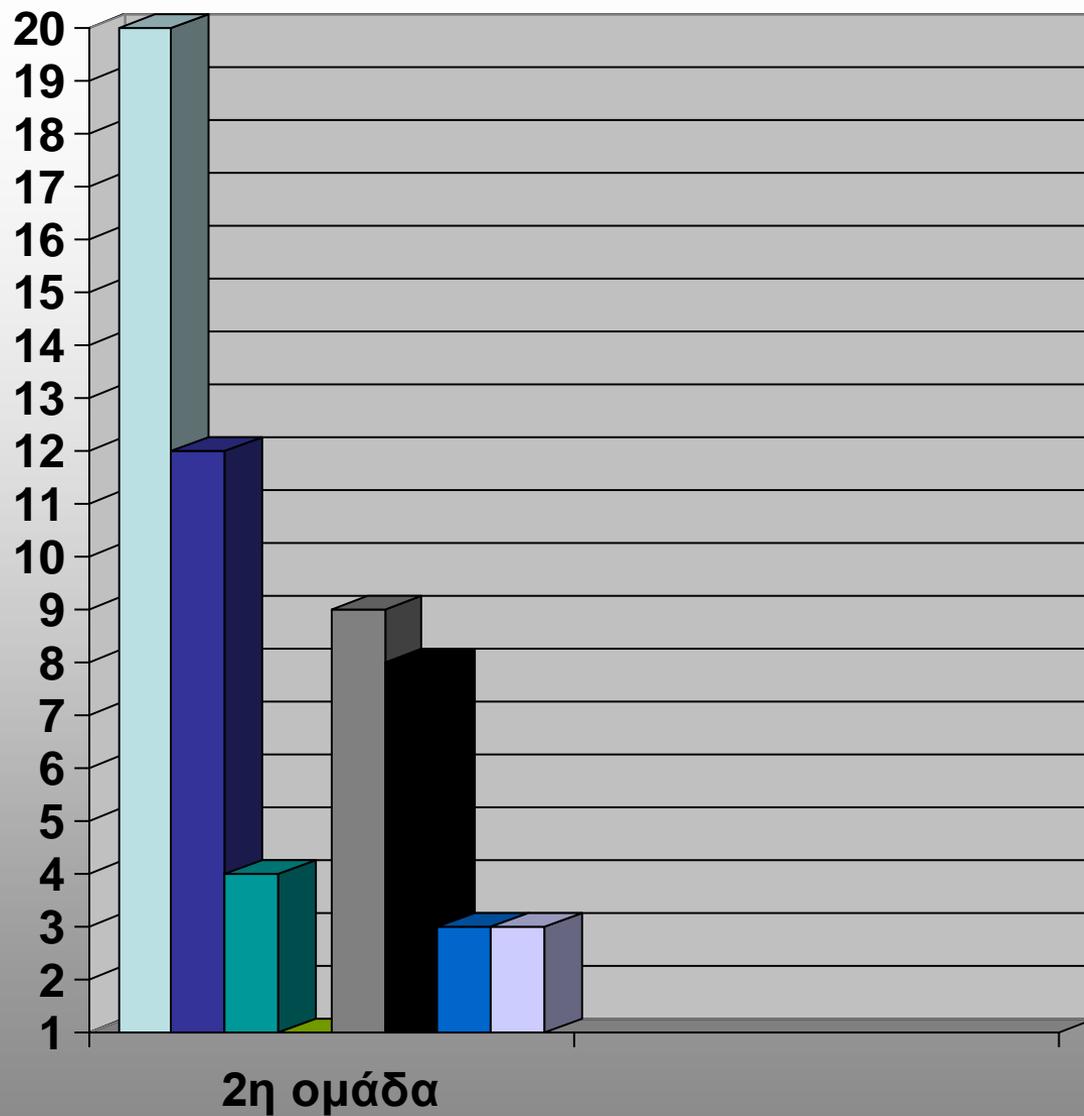

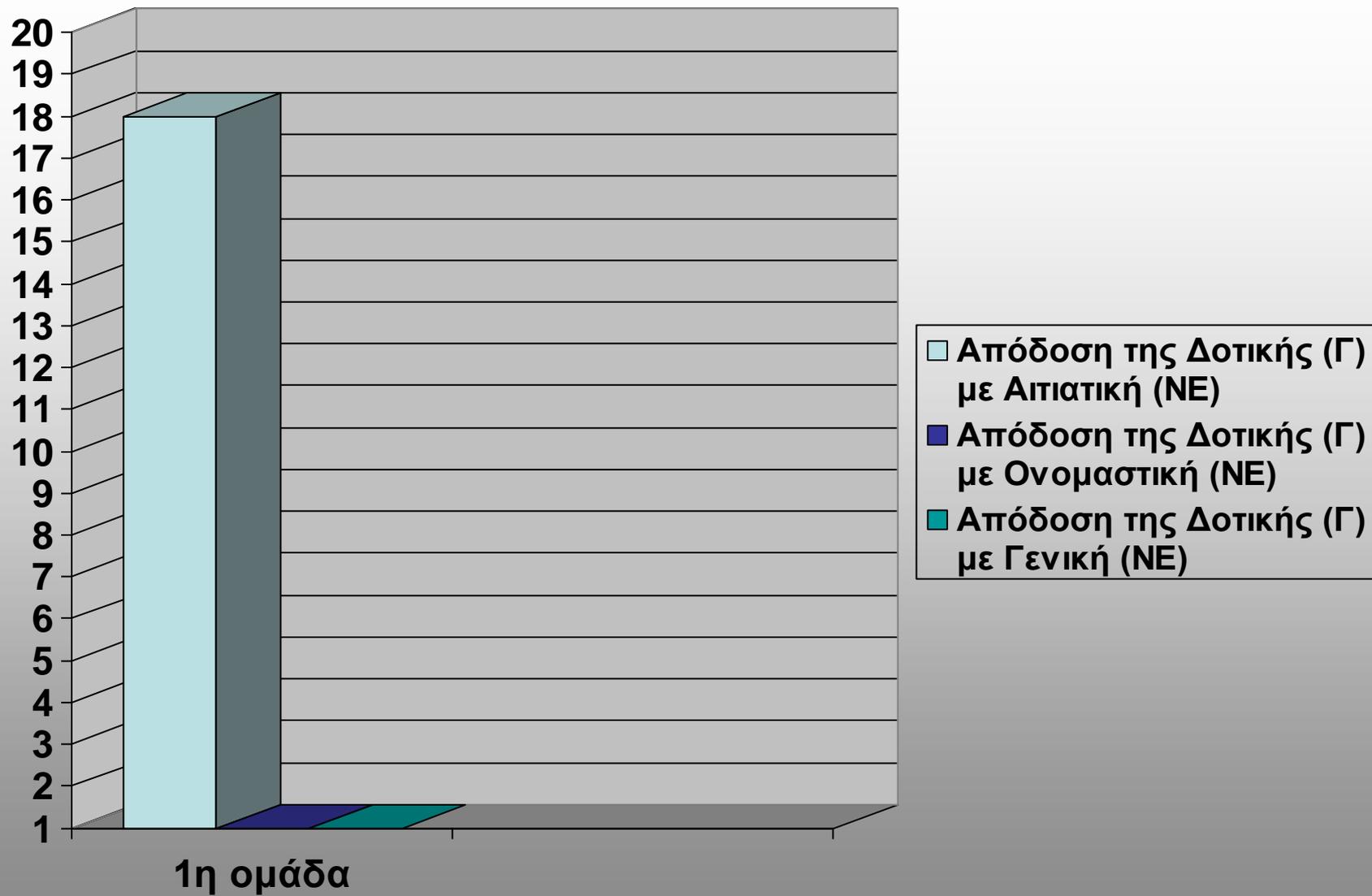
Jan Brett

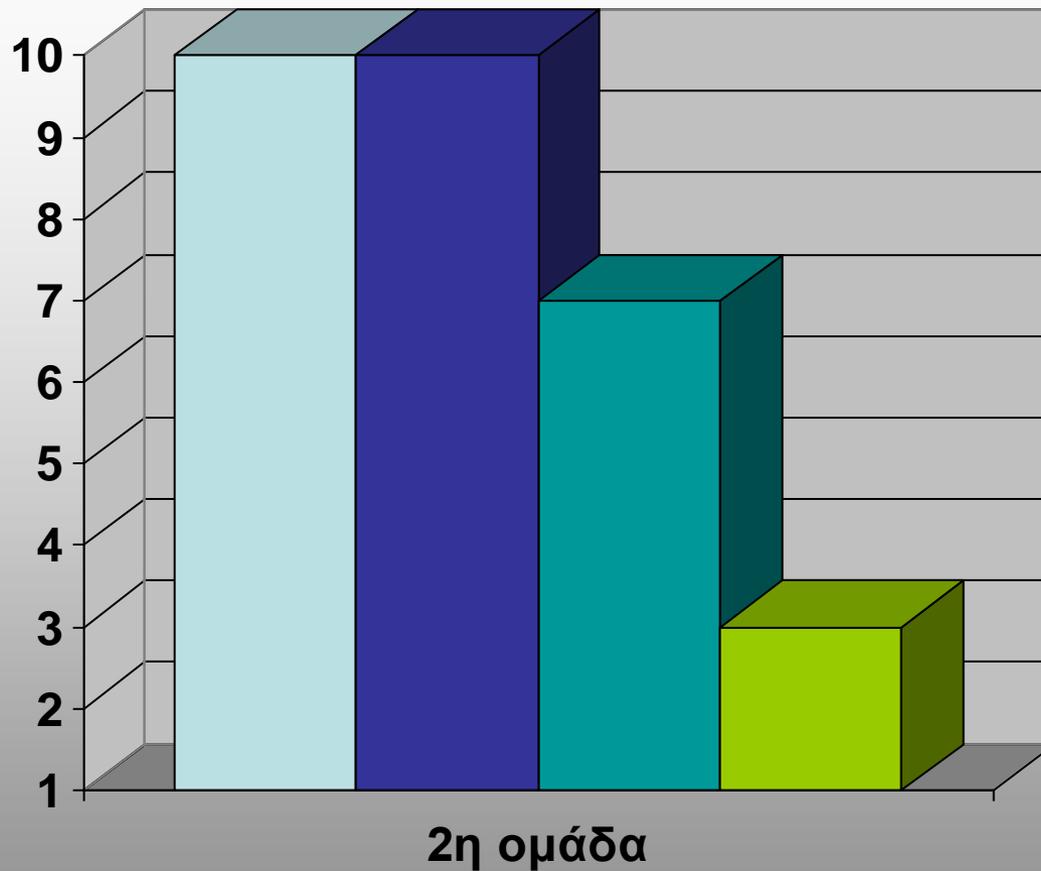

- Απόδοση της Ονομαστικής (Γ) με Ονομαστική (NE)
- Απόδοση της Εργαστικής (Γ) με Ονομαστική (NE)
- Απόδοση της Δοτικής (Γ) με Ονομαστική (NE)
- Απόδοση της Δοτικής (Γ) με Αιτιατική (NE)
- Απόδοση της Δοτικής (Γ) με Γενική (NE)

- Απόδοση της Ονομαστικής (Γ) με Ονομαστική (NE)
- Απόδοση της Εργαστικής (Γ) με Ονομαστική (NE)
- Απόδοση της Εργαστικής (Γ) με Αιπατική (NE)
- Απόδοση της Εργαστικής (Γ) με Γενική (NE)
- Απόδοση της Δοτικής (Γ) με Ονομαστική (NE)
- Απόδοση της Δοτικής (Γ) με Αιπατική (NE)
- Απόδοση της Δοτικής (Γ) με Δοτική (NE)
- Δυσκολεύτηκαν να απαντήσουν

- Απόδοση της Ονομαστικής (Γ) με Αιπατική (NE) (ουδέτερα)
- Απόδοση της Ονομαστικής (Γ) με Αιπατική (NE) (θηλυκά)
- Απόδοση της Ονομαστικής (Γ) με Αιπατική (NE) (αρσενικά)
- Απόδοση της Ονομαστικής (Γ) με Ονομαστική (NE) (αρσενικά)

